

Kulturhistorisk inventering av kyrkobyggnader och kyrkomiljöer i
Linköpings stift 2003

SKÄLLVIKS KYRKA

Skällviks socken
Söderköpings kommun
Linköpings stift
Östergötlands län

ÖSTERGÖTLANDS LÄNSMUSEUM

Raoul Wallenbergs plats • Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013-23 03 00 • Fax 013-14 05 62
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

SKÄLLVIKS KYRKA

Kulturhistorisk inventering av kyrkobyggnader och kyrkomiljöer i Linköpings stift.
Delrapport november 2003, kompletterad november 2007..

Innehåll

INLEDNING	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Kulturminneslagen	3
Kulturhistorisk bedömning	3
Inventeringens uppläggning och rapport	4
SKÄLLVIK KYRKA	5
BESKRIVNING OCH HISTORIK	5
Socknen	6
Kyrkomiljön	6
Kyrkogården	6
Kyrkobyggnaden	6
<i>Exteriör beskrivning</i>	8
<i>Interiör beskrivning</i>	9
KULTURHISTORISK BEDÖMNING	11
<i>Kyrkogården</i>	11
<i>Kyrkobyggnaden</i>	11
HÄNDELSELISTA	12
BEFINTLIGA SKYDDSFORMER	15
KÄLLOR	15
Övriga inventeringar	15
Kartor	15

INLEDNING

Bakgrund

Med utgångspunkt i behovet av att förbättra kunskapsunderlaget för våra kyrkobyggnader och kyrkomiljöer genomförs en stiftsövergripande kulturhistorisk inventering. På uppdrag av Linköpings stift utför Östergötlands länsmuseum inventeringen inom stiftets del av Östergötlands län. Arbetet bekostas av medel från den kyrkoantikvariska ersättningen och påbörjades under år 2004. Projektet beräknas vara avslutat vid utgången av år 2006. Inventeringen berör de till Svenska kyrkan hörande kyrkobyggnader som omfattas av kulturminneslagen. Lagen gäller de kyrkobyggnader som är tillkomna före utgången av år 1939 och ytterligare några som skyddas genom särskilt beslut av Riksantikvarieämbetet. Denna rapport utgör en delrapport i inventeringen vars resultat kommer att sammanställas och analyseras i en stiftsövergripande rapport.

Syfte

De stiftsövergripande inventeringarnas syfte är:

- att lyfta fram och öka förståelsen för kyrkans kulturvärden och att främja kontakterna mellan kyrkan och kulturmiljövården
- att skapa ett underlag för församlingarnas/samfälligheternas planering och förvaltning av kyrkan/kapellet och för vård- och underhållsplaner
- att sammanställa ett enhetligt och tillgängligt kunskapsunderlag med beskrivning av och historik för den enskilda kyrko-/kapellbyggnaden samt en bedömning av de kulturhistoriska värdena. Inventeringen blir samtidigt en samlad dokumentation och överblick av kyrkobyggnader/kapell och kyrkomiljöer i stiftet från 2000-talets första decennium.
- att skapa ett underlag för handläggning av kyrkoantikvariska ärenden och för bedömning av var det är särskilt viktigt att stödja insatser med kyrkoantikvarisk ersättning.

Kulturminneslagen

Enligt Lag om kulturminnen m.m. (SFS 1988:950) skall Svenska kyrkans *kyrkobyggnader*, *kyrkotomter* och *begravningsplatser* vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskas. Tillstånd måste sökas hos länsstyrelsen för att göra väsentliga förändringar av kyrkobyggnaden.

Kulturhistorisk bedömning

Den kulturhistoriska bedömningen görs utifrån principer som tagits fram av och fortlöpande diskuteras med representanter för Linköpings stift, länsstyrelserna i Jönköpings, Kalmar, och Östergötlands län samt läns museerna i Jönköpings och Kalmar län. En kulturhistorisk bedömning är aldrig definitiv utan hela tiden föremål för omvärderingar. Bedömningen utgår

från såväl den enskilda kyrkobyggnadens värden som kyrkomiljöns i sin helhet, men också till värden i förhållande till andra kyrkobyggnader i stiftet och övriga landet. Inför varje planerad förändring skall tillstånd inhämtas från länsstyrelsen och varje ärende behandlas där från fall till fall. Den kulturhistoriska bedömningen utgör underlag för beslut om vilka åtgärder som kan vara berättigade till kyrkoantikvarisk ersättning.

Inventeringens uppläggning och rapport

Rapporten består av en historik över kyrkobyggnaden, en beskrivning av exteriör och interiör, fotografier och en kulturhistorisk bedömning. Arbetet har varit uppdelat i en fältdel med inventering och fotografering samt en arkivgenomgång. De aktuella arkiv som gåtts igenom har främst varit läns museets topografiska arkiv och Antikvarisk-topografiska arkivet, Riksantikvarieämbetet i Stockholm. Uppgifter har vidare hämtats från aktuell litteratur däribland hembygds litteratur. I viss mån har lantmäteriets handlingar och kartor nyttjats. De i rapporten redovisade arkivuppgifterna utgör en sammanfattning av genomgångna arkiv och ska inte ses som en komplett beskrivning av händelser i kyrkobyggnadens historia. Arbetet inkluderar en omfattande fotodokumentation varav endast en mindre del är presenterad i denna rapport. Delar av inventeringsmaterialet görs tillgängligt via Kulturmiljövårdens bebyggelseregister, vilket är ett informationssystem som förvaltas av Riksantikvarieämbetet (www.raa.se).

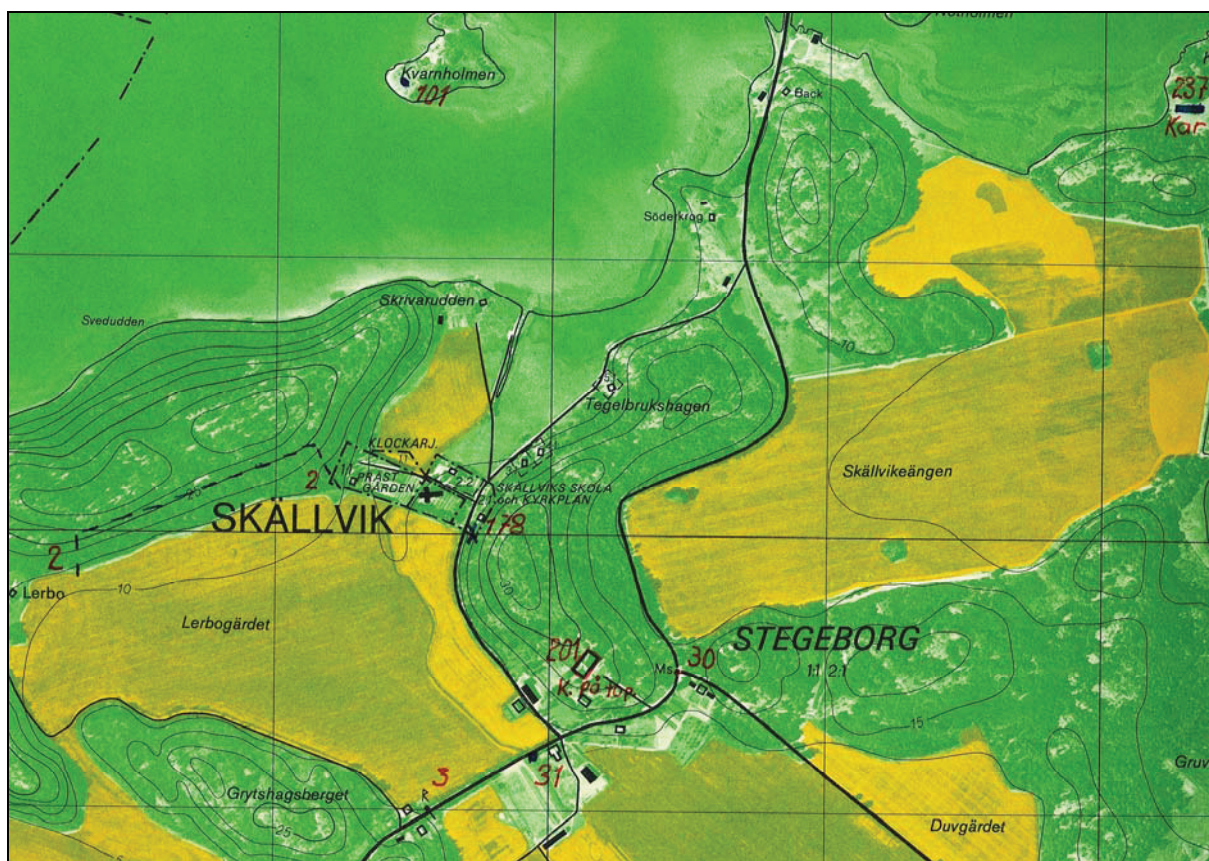
Fältarbetet, fotografering och rapportsammanställningen har utförts av antikvarie Anna Lindqvist vid Östergötlands läns museum. Rapporterna finns tillgängliga på Linköpings stift, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Östergötlands läns museum samt på respektive kyrklig samfällighet

SKÄLLVIK KYRKA

Skällvik 3:1, Skällviks socken, Söderköpings kommun, Hammarkinds härad, Östergötlands län och landskap, Linköpings stift

Skällviks kyrka uppfördes ursprungligen under 1300-talets förra hälft som en salkyrka med rakslutet kor och med blinderingar på det östra gavelröstet. Mellan åren 1590-1593 lät Johan III utföra en omfattande ombyggnad av kyrkan och den fick formen av en centralkyrka. Vapenhuset tillkom i mitten av 1700-talet. 1955-56 genomgick kyrkan, såväl exteriört som interiört, en omfattande restaurering under ledning av arkitekt Erik Lundberg. Kyrkan är uppförd av gråsten och tegel av olika ålder och utförande och är tunt slammad i en gul ton. Sadeltaken är sedan renoveringen 1956 täckta med kopparplåt. Över korsmitten finns ett högt och smäckert torn, som är inklätt med kopparplåt. Huvudingången är via vapenhuset i söder. Kyrkomiljön ingår som en väsentlig del i riksintresseområdet vid Stegeborg och Skällvik.

BESKRIVNING OCH HISTORIK

Utsnitt ur ekonomisk karta, 1979, blad 8G 5j Stegeborg

Socknen

Skällvik är en medeltida socken och omnämns 1289 som *Skyeldawik*. Den är belägen öster om Söderköping och gränsar i norr och delvis i öster mot Östersjön. Huvudnäringen i socknen har varit jordbruk kombinerat med boskapsskötsel och med fiske som binäring. Inom socknen har även förekommit järnmalmshyttning vid ett antal gruvor in på 1920-talet. På en holme vid Slätbaken i Östra Ny socken ligger Stegeborgs slottsruin. Slottet eldhärjades 1788 och en ny huvudbyggnad uppfördes 1806 sydöst om Skällviks kyrka. På en udde västerut finns även ruinen efter Linköpingsbiskoparnas borg Skällvik. Inom socknen finns även säteriet Borum. Herrborums herrgård med underlydande gårdar hörde fram till mitten av 1800-talet till Skällviks socken, men överfördes därefter till S:t Anna.

Kyrkomiljön

Kyrkan är belägen knappt två mil öster om Söderköping. I direkt anslutning till kyrkan ligger den f d skolan, som är en välbevarad reveterad byggnad i en och en halv våning från 1880-talet. Väster om kyrkan ligger prästgården, som delvis används som församlingshem. Den är uppförd 1918-20 i en tidstypisk nationalromantisk anda med faluröda fasader under tegeltäckt mansardtak. Inom kyrkomiljön finns även Skällviks hembygdsmuseum i en byggnad från 1942. Kyrkomiljön ingår som en väsentlig del i riksintresseområdet vid Stegeborg och Skällvik.

Kyrkogården

Kyrkogården omgärdas av en stenvmur med ingångar i norr och öster med kvadratiska grindstolpar från 1800-talet med plåttäckta pyramidtak. De svartmålade smidesjärnsgrindarna är sannolikt samtida. På kyrkogårdens sydöstra del finns en klockstapel, uppförd 1754 med en centralt placerad mittstock och ett komplicerat system av stödben och strävor. Klockstapeln är tjärstruken och det branta åttkantiga taket är spåntäckt. En bisättningskammare uppfördes i början av 1960-talet efter ritningar av arkitekt Erik Lundberg och Uno Söderberg. Byggnaden har vitputsade fasader och plåttäckt tak.

En beskrivning och historik av kyrkogården redovisas i separat rapport från utförd kyrkogårdsinventering.

Kyrkobyggnaden

Skällviks kyrka uppfördes troligen under 1300-talets förra hälft av gråsten och tegel som en salkyrka med rakslutet kor. I Skällviks kyrkas omedelbara närhet fanns Linköpingsbiskoparnas borg Skällvik och kungamaktens slott Stegeborg. Deras inflytande har med största sannolikhet påverkat kyrkans arkitektoniska utformning. Det är oklart hur mycket

av kyrkans murar som kvarstår från 1300-talets första hälft. Troligen utgörs de nedersta delarna av vägglivet i den rektangulära planformen av medeltida murverk. Kyrkans östra gavelröste är försett med blindingar i tegel, vilka även återfinns på de medeltida stadskyrkorna i Söderköping och Skänninge. Sannolikt har Skällviks kyrka även haft tegelornerade trappgavlar. Kyrkans västra gavel är däremot uppförd helt i gråsten.

Johan III lät mellan åren 1570 och 1590 radikalt bygga om Stegeborgs slott till ett modernt renässansslott. Därefter omformade han Skällviks kyrka så att den fick centralkyrkans form med ett kraftigt centraltorn. Detta medförde sannolikt att de övre delarna av långhusets murar togs ner, vilket även kan förklara östgavelns stympade blindingar. Inom de befintliga murarna avdelades kyrkorummet av fyra pelare så att ett kvadratisk mittparti erhöles med grunda korsarmar åt söder och norr. I de fyra hörnen inrättades sidokapell. Korsmitten försågs med ett högt kryssvalv och korsarmarna med något lägre tunnvalv, medan de fyra sidokapellen försågs med mycket låga tunnvalv. Sannolikt pryddes kyrkans väggar med kalkmålningar. Under tre av sidokapellen finns gravvalv, vilket medfört en förhöjd golvnivå. Det nordöstra gravvalvet tillhör Stegeborg. Sakristian härstammar med största sannolikhet även från denna ombyggnadsperiod.

1600- och 1700-talen har mest satt spår i kyrkorummet i form av specifika inventarier. Predikstolen är från 1661. Altartavlan skänktes 1664 av ägarna till Stegeborg och dopfunten från 1607 kommer enligt traditionen från Stegeborgs slottskapell. Där lär även den i kryssvalvet placerade förgyllda takrosen från 1580-talet ursprungligen suttit. År 1762 tillkom den imponerande orgeln, tillverkad av Jonas Wistenius i Linköping. Wistenius, som var född i Vist socken, etablerade en orgelverkstad 1740 i Linköping. Av hans ca 70 kända orglar finns endast fem bevarade.

Skällviks kyrka 1943 och 2007.

Mellan åren 1955 och 1956 restaurerades kyrkan genomgripande under ledning av arkitekten och professorn Erik Lundberg. Lundberg (1895-1969) var arkitekt och antikvarie vid Riksantikvarieämbetet samt professor i arkitekturhistoria vid Kungliga Tekniska Högskolan. Han var en av förgrundsgestalterna inom kyrkorestaureringskonsten under några decennier

innan och runt 1950-talet. Hans syfte med restaureringen var att återställa renässanskyrkan. Den befintliga orgelläktaren med kolonner och speglar i renässans, som sträckte sig över långhusets bredd, monterades ner och fick en helt ny utformning efter Lundbergs ritningar. Vid restaureringen upptäcktes draperimålningar från slutet av 1500-talet under putsen i koret. Interiören försågs med bl. a nya kalkstens- och tegelgolv och ny bänkinredning och ett nytt altare. Det tidigare spåninklädda tornet och övriga skiffertäckta takfall försågs med kopparplåt. Igenmurade fönster öppnades, sidokapellens yttre takfall sänktes och yttermurarnas tjocka puts ersattes av en tunn gulvit slanning. Nya fönster tillverkades till samtliga fönsteröppningar med undantag av västgavelns.

Därefter har endast åtgärder av vård- och underhållskaraktär utförts.

Exteriör beskrivning

Kyrkan är orienterad i öst-västlig riktning. Den är till planen en rektangulär salkyrka med rakslutet korparti, sakristia i norr och vapenhus i söder. Den är uppförd av gråsten och tegel av olika ålder och utförande, som är tunt slammade i en gul ton. Den östra muren stöttas i hörnen av korta och kompakta strävpelare. På södra och östra muren syns spåren efter igenmurade rundbågiga fönsteröppningar samt en igenmurad ingång i söder. I norr finns en igenmurad stickbågig fönsteröppning. Den östra murens gavelröste är försett med blinderingar, vilka har naggats i ytterkant vid förändringar av takfallen. Den västra muren har en lodrätt skarv på den norra delen. På södra muren finns en timsten, daterad 1748. Sadeltaken är sedan renoveringen 1956 täckta med kopparplåt. Över korsmitten finns ett högt och smäckert torn, som även är inklätt med kopparplåt. Även solbänkar, häng- och ständrännor och stuprör är av kopparplåt. Fönsteröppningarna har olika form. De som rekonstruerades vid renoveringen 1956 är spetsbågiga med grönmålade kopplade träbågar med glas i blyspröjs. Det finns även runda fönster i öster, norr och söder. I väster finns en äldre järnbåge med glas i blyspröjs samt stormjärn, direkt inmurad i muren. Huvudingången är via vapenhuset i söder. Den stickbågiga portalen är tvåsprångig och försedd med pardörrar med klarlackad profilerad panel i fiskbensmönster.

Interiör beskrivning

Kyrkorummet har en rektangulär grundform som uppdelas av fyra pelare till en kvadratisk korsmitt med grunda korsarmar samt fyra sidokapell i hörnen. Korsmitten täcks av ett kryssvalv, korsarmarna täcks av tunnvalv och sidokapellen av låga tunnvalv. I korsmittens valv finns en målad och förgylld takrosett från 1580-talet, som lär komma från Stegeborgs slottskapell.

Långhusets golv är sedan 1956 lagt med grovslipade och fasade kalkstensplattor lagda i orgelbundna tvärsnitt. Väggar och valv är vitputsade. På den sydvästra pelarens västra sida finns en text: *Bewara sina tungo för thet ondsår, och sina läppar at the intet bedräger å tala.* De flesta fönsteröppningar har sedan 1956 kopplade fönster, i väster finns ett gråmålat innanfönster. Till vapenhuset i söder finns en rektangulär dörröppning, som är försedd med en gustaviansk pardörr. Den slutna bänkinredningen, som tillkom 1956, är i två kvarter med omålade furuluckor och grönlaserade insidor. Bänkkvarteren har grangolv. Predikstolen är placerad vid den nordöstra pelaren med uppgång från norr. Predikstolen med tillhörande ljudtak skänktes till kyrkan 1661 av ståthållare Isac Enfelt och hans hustru Catharina Prytz. Målningen tillkom 1679 och den nuvarande färgsättningen framtogs i samband med renoveringen 1956, då även trappan tillkom.

Det nordvästra sidokapellet, med den s k Degerhovsgraven, omgjordes 1956 till orgelläktare med kalkstengolv och murat balusterräcke. Orgeln är byggd 1762 av Jonas Wistenius i Linköping. Fasaden är målad i en blå ton med förgyllda ornament. Från orgelläktarens västra del går en brant trappa till en läktare, som tillkom 1956. Den är delvis uppförd med delar från en äldre orgelläktare med gråmålad rak barriär indelad med lisener. På läktaren finns skåp för

liggande textilförvaring. Kyrkans dopfunt är placerad under läktaren. Den är tillverkad 1607 av sandsten och kommer enligt traditionen från Stegeborgs slottskapell.

Korets golv ligger ett steg högre än långhusets golv. Golvet är lagt med äldre kalkstensplattor, gravhällar samt kompletterat 1956 med nya kalkstensplattor. Väggarna och taken har samma utformning och ytskikt som i övrigt. På södra sidan av östra väggen finns fragment av kalkmåleri och på södra sidan finns ett inmurat epitafie över hertig Adolf Johans år 1672 avlidna hovpredikant. På norra och södra sidan finns sidokapell, som sedan 1956 har funktionen som sidoläktare med golv av tegel och räcke av svarvade balusterdockor av furu med sparsam förgyllning. Under det södra sidokapellet finns ett gravvalv för Herrborum och under det norra för Stegeborg. Altaret är uppmurat 1956 med en äldre altarskiva av kalksten. Altartavlan skänktes till kyrkan 1664 av Elsa Elisabeth Brahe på Stegeborg. Altarringen, som är öppen mot öster, är halvrund och gråmålad med lisener. I koret hänger två nummertavlor med ovala gustavianska ramar.

Vapenhuset i söder har ett golv av kalksten, vilket tillkom vid renoveringen 1956. I golvet finns några äldre kalkstenar. Väggarna är vitputsade och taket som är ett åstak har brunlaserade åsar och vitmålad brädpanel. Den västra väggen består av gråmålad slät panel med dörrar till förråd och el-central. På den östra väggen finns en fristående skåpsvägg med små trärena skåpsluckor, som sannolikt är de äldre bänkluckorna. Mot kyrkorummet i söder finns gustavianska pardörrar med räfflade rombmönster och tandsnitt. Till dörren leder en trappa av kalksten. Över dörren finns en liknande text som i kyrkorummet som lyder; *Joh: 10.v.9. Jagh är Sören: hwilken som ingår igenom migh. Han skal blifwa salig: och skal ingåå och utgåå, och finna beet(?)*.

Sakristian är belägen vid korets norra sida med en rundbågig öppning från koret med ett dörrblad av nitade järnplåtar. Golvnivån ligger fyra trappsteg lägre än korgolvet. Golvet består sedan 1956 av tegel i mönstermurning. Taket täcks av ett vitputsat kryssvalv. På östra väggen finns en fönsteröppning med kopplade fönsterbågar och innanförhängande galler. I den norra muren finns en spetsbågig murnisch.

KULTURHISTORISK BEDÖMNING

Kyrkomiljön med kyrka, klockstapel, kyrkogård, f d skola och prästgård utgör tillsammans med Stegeborgs gårdsanläggning en medvetet gestaltad miljö med bl a alléer som håller samman bebyggelsen. Kyrkomiljön ingår som en betydelsefull del i riksintresseområdet vid Stegeborg och Skällvik.

Kyrkogården

Klockstapeln har en ålderdomlig konstruktion och utgör en av få bevarade klockstaplar i sitt slag i länet.

En kulturhistorisk bedömning av kyrkogården redovisas i separat rapport efter avslutad kyrkogårdsinventering.

Kyrkobyggnaden

Stora delar av kyrkans murverk är från den första byggnadsperioden på 1300-talet och utgör en viktig kunskapskälla om medeltida byggnadsteknik. Kyrkans nuvarande utformning härrör dock till största delen från Johan III:s omfattande ombyggnad mellan åren 1590 och 1593 och utgör ett tidigt exempel på centralkyrkotypen, som först under 1600-talet blir vanligt förekommande i Sverige. De framtagna renässanskalkmålningarna ger en uppfattning om dåtidens kyrkorum. Kyrkans historia är intimt förknippad med Stegeborgs slott, vilket är tydligt bl. a genom gravkoret och specifika inventarier såsom dopfunten, begravningsvapnen och takrosen. Bland inventarierna bör även ett Mariaskåp från 1400-talets första hälft omnämnas samt en biskopsstol. Jonas Wistenius orgel, är enligt uppgift från Riksantikvarieämbetet, en av fem bevarade i landet och har genom sin välbevarade fasad och sällsynthet stora kulturhistoriska värden. Värt att notera är även att ljuskronorna inte är elektrifierade.

Kyrkans interiör präglas i hög grad av den omfattande renovering som utfördes 1955-1956 under ledning av arkitekt Erik Lundberg, då i stort sett hela kyrkorummet omgestaltades.

Lundbergs målsättning var att återställa renässanskyrkan i ursprungligt skick och dagens kyrkorum representerar den tidens modernistiska arkitektursyn.

Sammanfattning

- Kyrkans medeltida murverk, den östra gavelns tegelorneringar och övriga medeltida byggnadsdetaljer, som t ex dörren till sakristian, utgör värdefulla historiska dokument.
- Samhörigheten med Stegeborgs slott är fortfarande mycket påtaglig genom inventarier av hög kvalitet. Biskopsstolen från 1200-talet kan ha en koppling till den medeltida biskopsborgen i Skällvik.
- Kyrkan har en enhetlig karaktär såväl exteriört som interiört från 1590-1593 års renovering och utgör ett tidigt exempel på centralkyrkotypen, som först under 1600-talet blir vanligt förekommande i Sverige. Resterna av kalkmålningarna i koret från slutet av 1500-talet har ett konsthistoriskt värde.
- Jonas Wistenius orgel har genom sin välbevarade fasad och sällsynthet stora kulturhistoriska värden.
- Erik Lundberg var vid tiden för den omfattande restaureringen 1955-1956 en av landets mest tongivande restaureringsarkitekter. Hans tillägg i kyrkorummet är av stort arkitektur- och restaureringshistoriskt värde.
- Kyrkomiljön med kyrka, klockstapel, kyrkogård, f d skola och prästgård utgör tillsammans med Stegeborgs gårdsanläggning en betydelsefull del i riksintresseområdet vid Stegeborg och Skällvik.

HÄNDELSELISTA

Förteckningen gör inga anspråk på att vara komplett. Den bygger enbart på nedan redovisade källor och kan i framtiden komma att revideras.

1300-1349 Nybyggnad - långhus, kor. (BR)

1400-1450 Specifika inventarier - Mariaskåp, nordtyskt arbete. (AD)

- 1492 Specifika inventarier - kyrkklocka, omgjuten 1792. (AD)
- 1590-1593 Ändring – ombyggnad. Korsarmar inom befintlig plan, kryssvalv i korsmitten, lägre tunnvalv i korsarmarna. Fyra sidokapell med låga tunnvalv i kyrkans hörn. Byggherre Johan III. (BR)
- 1590-1593 Nybyggnad – torn eller takryttare över korsmitten. Byggherre Johan III. (BR)
- 1590-1593 Nybyggnad - sannolikt sakristian. (BR)
- 1600-1699 Specifika inventarier - altartavla, skänktes 1664 av Elsa Elisabeth Brahe gift med Adolf Johan, hertigen till Stegeborg. (AD)
- 1607 Specifika inventarier - dopfunt av sandsten, enligt tradition från Stegeborgs slottskapell. (BR)
- 1661 Fast inredning - predikstol, skänkt av ståthållare Isac Enfelt och Catarina Prytz, målades 1679, ommålades 1822, konserverades 1956. (BR, ATA)
- 1679 Ändring - fast inredning - predikstolen målades. Originalfärgen framtagen sannolikt 1956. (BR)
- 1730-1769 Nybyggnad – vapenhus. (BR)
- 1754 Ombyggnad – klockstapeln av okänd ålder ombyggdes till sin nuvarande utformning. (BR)
- 1762 Fast inredning - orgeln tillverkades av Jonas Wistenius, Linköping, ombyggd 1860, restaurerad 1964. (ÖLM)
- 1771 Specifika inventarier - lillklockan omgjuten av Elias Anell, Norrköping och senare av Ohlsson, Ystad 1927. (AD)
- 1792 Specifika inventarier - kyrkklockan från 1492 omgjuten. (AD)
- 1822 Vård/underhåll, interiör, omputsning, predikstolen ommålades och altartavlan omförgylldes. (ATA)
- 1860 Fast inredning – orgeln byggdes till med pedalverk, vilket medförde att även läktaren byggdes ut. (NT 1963-12-18)
- 1899 Renovering, exteriört, utvändigt tjock spritputs. (OR)
- 1926 Ändring – ombyggnad, exteriör, förslag till utvidgning av västportalen från 129 cm bred till 165 cm för att ge bättre plats för begravningsprocessioner. (ATA)
- 1927 Specifika inventarier – lillklockan åter omgjuten av M och O Ohlsson, Ystad. (AD)
- 1954 Arkeologisk undersökning, uppmättningsritning. (ÖLM)

- 1955-1956 Ändring - restaurering, exteriör. Mittskeppets igenmurade fönster öppnades, befintliga gjutjärnsbågar ersattes av nya kopplade bågar med vitt glas inmonterat i blyspröjs med stormjärn som tillverkades enligt en äldre bevarad fönsterluft, sidokapellens takfall sänktes, tunn slamning av yttermurarna. Tornet, tidigare spånklätt, och övriga skiffertäckta takfall ersattes av kopparplåt p g a för dålig lutning samt ”då Grythyttans spån inte var av tillräckligt god kvalitet”. Professor Erik Lundberg och arkitekt Ernst Auby. (ÖLM, ATA)
- 1956 Ändring – restaurering, interiör. Framtogs rester av kalkmålningar av 1500-talskaraktär. Golven göts av betong, varpå kalkstensplattor lades. Nytt altare med en äldre altarskiva av sten, som påträffades i en trapphäll mellan vapenhus och kyrka. Ny bänkinredning, murade balustrar på den nya orgelläktaren och tegelgolv, läktare med återanvändning av renässanskolonner och balustrad efter Lundbergs ritningar. Professor Erik Lundberg och arkitekt Ernst Auby, konservator Bertil Bengtsson, Linköping. (ÖLM, ATA)
- 1956 Teknisk installation – elektrisk värmeanläggning. (ATA)
- 1964 Fast inredning – orgeln restaurerades av Bröderna Moberg, Sandviken. (ÖLM)
- 1965 Ändring – ombyggnad, grindstolparna på kyrkogården försågs med kopparplåt. (ATA)
- 1974 Renovering – av klockstapeln och stigluckorna. (ÖLM)
- 1987 Vård/underhåll, exteriör – högtryckstvätt, ilagning av skadat bruk, avfärgning, översyn av tak, fönster mm. Ingenjör Ture Jangvik, Linköping. (ÖLM)
- 1988 Teknisk installation – utbyte av elradiatorer m.m. (ÖLM)
- 1988 Vård/underhåll, interiör, ommålning. (ÖLM)
- 1993 Teknisk installation – brandskydd. (ÖLM)
- 1994 Specifika inventarier – textilskåp på läktaren i kyrkans västra del. (ÖLM)
- 2003-2007 Kulturhistorisk inventering av kyrkan och kyrkomiljön, utförd av Östergötlands länsmuseum på uppdrag av Linköpings stift.

Förkortningar

AD - Danielsson, Arne, Skällviks kyrka 1992

ATA – Antikvarisk-topografiskt arkiv, Riksantikvarieämbetet

BR – Bebyggelseregistret - kulturhistorisk bebyggelseinformation, Riksantikvarieämbetet;
www.bebyggelseregistret.raa.se

NT – Norrköpings Tidningar

OR – Ribbing, Olof, Vård- och underhållsplan för Skällviks kyrka, oktober 2003.

ÖLM – Östergötlands länsmuseums topografiska arkiv

BEFINTLIGA SKYDDSFORMER

Kyrkan och kyrkogården är skyddade enligt Lagen om kulturminnen 4 kap. Skällvik-Stegeborg, K42, är utvärderad som kulturhistorisk värdefull miljö i kulturminnesprogrammet för Östergötland, utgivet av länsstyrelsen i Östergötlands län 1983. Kyrkomiljön ingår i område av riksintresse för kulturmiljövården, Stegeborg-Skällvik [KE68].

KÄLLOR

Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), Riksantikvarieämbetet
Bebyggelseregistret - kulturhistorisk bebyggelseinformation, Riksantikvarieämbetet;
www.bebyggelseregistret.raa.se
Danielsson, Arne, Skällviks kyrka, Linköpings stifts kyrkor. 1992.
Lovén, Christian, Borgar och befästningar i det medeltida Sverige. Sthlm 1999.
Lundberg, Erik B, Stegeborgs slott. Sthlm 1964.
Ridderstad, Anton, Historiskt, Geografiskt och Statistiskt lexikon öfver Östergötland, M-Ö, Norrköping 1877.
Sveriges Bebyggelse, Östergötlands län, del VIII, Uddevalla 1951.
Östergötland, landskapets kyrkor. Red. Ingrid Sjöström och Marian Ullén.
Forskningsprojektet Sockenkyrkorna. Kulturarv och bebyggelsehistoria.
Riksantikvarieämbetet 2004.
Östergötlands läns kalender 1872.
Östergötlands länsmuseum arkiv

Övriga inventeringar

Sedan 2002 pågående inventering av kyrkogårdar/begravningsplatser i Östergötlands län, utförs av Östergötlands länsmuseum.
Bogårdsmurar i Linköpings stift, Östergötlands län, Grenberger Byggnadsrestaureringskontor 2004.
Prästgårdsinventeringen i Östergötlands län, utförd av Östergötlands länsmuseum 1978.
Skolinventeringen i Östergötlands län, utförd av Östergötlands länsmuseum 1978.

Kartor

Häradsekonomisk karta 1868-1877, Stegeborg
Ekonomisk karta, 1946 och 1979, blad 8G 5j Stegeborg

*Sammanställt av Östergötlands länsmuseum i november 2003, kompletterat i november 2007.
Den kulturhistoriska bedömningen är utförd i samarbete med Linköpings Stift 2003.*